

Na podlagi določil Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur. l. RS, št. 67/07, v nadaljevanju: ZTFI) in Statuta družbe, upravnega društva ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d., Ljubljana, Slovenska cesta 54a, Ljubljana, sprejme naslednje splošne pogoje:

SPLOŠNI POGOJI POSLOVANJA BORZNO POSREDNIŠKE DRUŽBE

I. INFORMACIJE O BORZNO POSREDNIŠKI DRUŽBI

1. člen

Kontaktni podatki o borzno posredniški družbi
ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d., Ljubljana
Slovenska cesta 54a, Ljubljana, MŠ: 5831652, ID za DDV: 95168222

Tel: 01/300-22-50, faks: 01/234-33-57

E-pošta: info@ilirika.si, spletna stran: www.ilirika.si

(v nadaljevanju: BPH)

2. člen

Storitve borzno posredniške družbe

BPH opravlja investicijske storitve in posle ter pomožne investicijske storitve, kot so opredeljeni s temi splošnimi pogoji, na podlagi dovoljenj izdanih s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, 1000 Ljubljana, ki v skladu z določili ZTFI tudi nadzoruje poslovanje BPH. Seznam storitev, za katere ima BPH dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev, je javno dostopen na spletni strani www.atvp.si.

BPH opravlja naslednje investicijske storitve in posle ter pomožne investicijske storitve v skladu z določili ZTFI (v nadaljevanju: investicijske storitve):

1. INVESTICIJSKE STORITVE IN POSLI:

- sprejemanje in posredovanje naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti,
- izvrševanje naročil za račun strank,
- gospodarjenje s finančnimi instrumenti,
- investicijsko svetovanje,
- izvedba prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa
- izvedba prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa.

2. POMOŽNE INVESTICIJSKE STORITVE:

- hramba in vodenje finančnih instrumentov, ki vključuje tudi:
  - skrbništvo in sorodne storitve, kakršne so upravljanje denarnih in drugih vrst zavarovanja - storitve vodenja računov nematerializiranih vrednostnih papirjev
  - svetovanje podjetjem glede kapitalne sestave, poslovne strategije in sorodnih zadev ter svetovanje in storitve v zvezi z združitvijo in nakupi podjetij,
- investicijske raziskave in finančne analize ali druge oblike splošnih priporočil v zvezi s posli s finančnimi instrumenti,
- storitve v zvezi z izvedbo prve oziroma nadaljnje prodaje finančnih instrumentov z obveznostjo odkupa.

3. člen

Tveganja

Finančni instrumenti niso enaki bančnim depozitom in pri njihovem nakupu investitor prevzema tveganje, da bo stranka zaradi neugodnih razmer na trgih denarja in valut, gibanja obrestnih mer, razmer na svetovnih trgih kapitala, zaradi sprememb v poslovanju ali boniteti izdajatelja finančnega instrumenta, pri prodaji finančnega instrumenta iztržila nižjo ceno finančnega instrumenta, kot je zanj plačala pri nakupu. Cena finančnega instrumenta oziroma vrednost naložbe stranke je odvisna tudi od globalnih političnih razmer, političnih razmer v posamezni regiji ali državi, od naravnih in ekoloških nesreč, vojn in drugih izjemnih situacij, kriz ter drugih spremenljivih razmer in okoliščin ter morebitnih drugih vzrokov. Kupec finančnega instrumenta je izpostavljen tveganju neizpolnitve obveznosti izdajatelja ter ostalim tveganjem, ki izhajajo iz razmer na trgu, kot so:

- **Likvidnostno tveganje** - pomeni, da stranka zaradi pomanjkanja povpraševanja po finančnem instrumentu, na kar lahko vpliva vrsta različnih faktorjev, v zelenem trenutku ne bo mogla prodati finančnega instrumenta oziroma ga bo lahko prodala le po nižji ceni.
- **Tveganje nestanovitnosti cene** - cena finančnega instrumenta se časovno spreminja in je odraz vsakokratne ponudbe in povpraševanja za posamezni finančni instrument, tako določena cena pa ne odraža nujno dejanske vrednosti finančnega instrumenta.
- **Obrestno tveganje** - je prisotno pri obveznicah in drugih dolžniških vrednostnih papirjih, katerih vrednost se spreminja glede na gibanje obrestnih mer. V primeru dviga obrestnih mer, vrednost dolžniških naložb praviloma pade. Na drugi strani, v primeru padca obrestnih mer, vrednost dolžniških naložb praviloma zraste. Dolžniški vrednostni papirji z višjo občutljivostjo na spremembe obrestnih mer in daljšim časom do

zapadlosti so na eni strani praviloma bolj donosni, na drugi strani pa njihova vrednost praviloma bolj niha.

- **Kreditno tveganje** - je tveganje, da izdajatelj oz. nasprotna stranka ne bodo izpolnile obveznosti iz naslova finančnega instrumenta. Tveganje predstavlja tudi možnost zmanjšanja kreditne sposobnosti finančnih instrumentov kot posledica spremembe finančnega položaja izdajatelja. Manjša kreditna sposobnost lahko povzroči večje nihanje v vrednosti finančnega instrumenta. Prav tako lahko manjša kreditna sposobnost vpliva na likvidnost finančnega instrumenta in otežuje možnost prodaje naložbe.

- **Valutno tveganje** - je tveganje, da lahko spremembe deviznega tečaja vplivajo na vrednost naložb, ki so locirane v tujini in se z njimi trguje v tujih valutah.

- **Tveganje izročitve in prevzema finančnih instrumentov** - pri nakupu ali prodaji finančnega instrumenta obstaja možnost, da kljub dogovoru do dokončne izvršitve posla ne pride, ker ali kupec ali prodajalec ne izpolnita svoje obveznosti ali pa do prenosa lastništva ne pride zaradi omejitev v zakonodajah, tehničnih problemov ter drugih nepričakovanih vzrokov. Še posebno je to tveganje prisotno pri tujih finančnih instrumentih.

- **Tveganje v zvezi s spremembo zakonodaje** - je še posebej prisotno na področju urejanja trgov denarja in trgov kapitala, na področju davkov in na področju mednarodnega poslovanja in mednarodnega pretoka kapitala.

BPH stranko opozarja, da je predvsem pri poslih s tujimi finančnimi instrumenti in nerezidenti lahko zavezana s pravom države, kjer so bili finančni instrumenti izdani in/ali pravom države, kjer ti finančni instrumenti kotirajo oziroma s pravom države, kjer je stranka rezident, in da se pravice strank v zvezi s temi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi iz navedenih razlogov lahko spremenijo.

4. člen

Informacije o finančnih instrumentih

Stranke lahko preko BPH investirajo v naslednje finančne instrumente:

1. Delnice:

Delnica je lastniški vrednostni papir, ki daje delničarju določene premoženjske in korporacijske pravice v razmerju do delniške družbe - izdajatelja delnic, to je zlasti pravico do dividende, pravico do glasovanja na skupščini delničarjev in pravico do ustreznega dela stečajne oziroma likvidacijske mase ob prenehanju družbe. Tveganja povezana z naložbami v delnice se navezujejo na poslovanje izdajatelja, gospodarske in politične razmere v državi, v kateri izdajatelj posluje. Delnica je izpostavljena tudi likvidnostnemu tveganju, tveganju nestanovitnosti cene, kreditnemu tveganju, obrestnemu tveganju, valutnemu tveganju in tveganju izročitve in prevzema finančnih instrumentov, zato spada delnica med srednje tvegane vrste naložb.

2. Obveznice:

Obveznica je fiksno obrestovan dolžniški vrednostni papir, s katerim se izdajatelj obveže imetniku, v skladu z naprej dogovorjenim načrtom, ob dospelosti ali že v času trajanja obveznice izplačati glavnico in pripadajoče obresti. Obveznice so zavarovane z jamstvom izdajatelja - denarnim ali stvarnim. Praviloma so varnejša naložba kot delnice, saj imajo v primeru prenehanja izdajatelja prednost pri poplačilu pred lastniškimi vrednostnimi papirji. Pri obveznicah je najbolj prisotno kreditno tveganje, pogosto je tudi likvidnostno tveganje in tveganje nestanovitnosti cene, v manjši meri pa so prisotne tudi vse druge vrste tveganj. Opozoriti je potrebno, da poleg obveznic izdajateljev z visoko boniteto obstaja tudi področje obveznic, ki jih izdajajo družbe z nizko boniteto (tako imenovane »junk bonds«), ki spadajo med bolj tvegane oblike naložb, saj je pri njih prisotna velika verjetnost neplačila dogovorjenih obveznosti.

3. Izvedeni finančni instrumenti:

Izvedeni finančni instrumenti so finančni instrumenti, ki so izvedeni iz osnovnega instrumenta, med katere spadajo predvsem delnice, obveznice, valute, obrestne mere in blago. Izvedeni finančni instrumenti lastniku prinašajo natančno določene pravice in obveznosti glede osnovnih instrumentov. Najpogostejše oblike izvedenih finančnih instrumentov so opcije, certifikati, pogodbe na razliko v ceni in standardizirane terminske pogodbe. Izvedeni finančni instrumenti se uporabljajo za zavarovanje naložb, s čimer se lahko bistveno zmanjšajo različna tveganja, ki so prisotna pri osnovnih instrumentih, kot so tržno, obrestno, valutno tveganje ipd. Uporaba izvedenih finančnih instrumentov z namenom trgovanja pa je visoko tvegana, saj je možna hitra izguba celotne naložbe in izguba lahko tudi preseže vložena sredstva. Pri izvedenih finančnih instrumentih so prisotne vse vrste tveganj, ki se nanašajo na osnovne instrumente, dodatno pa še veliko tržno tveganje glede gibanja cene instrumenta. Tveganja

se pri izvedenih finančnih instrumentih potencirajo zaradi trgovanja s finančnim vzvodom. Stopnja finančnega vzvoda je odvisna od vrste izvedenega finančnega instrumenta, običajno pa se giblje med 2- do 20-kratnim finančnim vzvodom. S finančnim vzvodom se učinek spremembe cene osnovnega instrumenta, na katerega je vezan izvedeni finančni instrument, multiplificira na ceno izvedenega finančnega instrumenta s stopnjo finančnega vzvoda. Iz tega razloga obstaja nevarnost, da se vrednost naložbe v izvedene finančne instrumente občutno zmanjša v kratkem časovnem obdobju oziroma izguba lahko celo preseže celotno vrednost vloženi sredstev. Za trgovanje s izvedenimi finančnimi instrumenti je običajno potrebno zagotavljati finančno kritje v višini vrednosti odprtih pozicij. Zaradi poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti lahko za stranko zaradi trgovanja s finančnim vzvodom poleg stroškov pridobivanja instrumentov nastanejo tudi dodatne obveznosti, vključno s pogojnimi obveznostmi.

4. Trgovni investicijski skladi (ETF):

Trgovni investicijski skladi so investicijski skladi, s katerih vrednostnimi papirji se trguje na organiziranih trgih. Njihovo premoženje je razpršeno med različne finančne instrumente. Glede na naložbeno politiko jih delimo na sklade z aktivno politiko upravljanja, kjer se struktura naložbenega portfelja s časom spreminja v skladu z naložbeno politiko, in sklade s pasivno politiko upravljanja, kjer je struktura naložbenega portfelja stabilna in se ne spreminja. Z naložbo v trgovni investicijski sklad vlagatelj razprši naložbo na večje število finančnih instrumentov in s tem zmanjša tveganje izpostavljenosti do posameznega finančnega instrumenta. Trgovni investicijski skladi so izpostavljeni istemu tveganju kot finančni instrumenti, ki sestavljajo potfelj sklada, vendar v sorazmerju glede na naložbo v posamezni finančni instrument.

5. člen

Lokacija poslovanja

BPH opravlja investicijske storitve na sedežu družbe in v poslovalnicah družbe, naloge za prenos in prodajo vrednostnih papirjev pa v imenu BPH in za njen račun v svojih poslovalnicah sprejemata tudi naslednja pogodbenata partnerja BPH:

- ILIRIKA TURIZEM, turistična agencija in menjalnice, d.o.o., Slovenska cesta 51, Ljubljana;
- UNIOR Kovaška industrija d.d., Kovaška cesta 10, Zreče.

6. člen

Komunikacija s strankami

Komunikacija med strankami in BPH poteka v slovenskem jeziku, razen če se BPH in stranka dogovorita za komunikacijo v drugem jeziku. Vsa sporočila za stranke ter vse dokumente, na katere se sklicujejo oziroma nanje napolujejo ti splošni pogoji, BPH objavlja v slovenskem jeziku.

Način komunikacije, ki se uporablja med BPH in stranko je:

- osebno na sedežu družbe;
- pisno po pošti, telefaksu;
- po elektronski pošti;
- ustno po telefonu;
- preko medijev za obveščanje javnosti (med drugim spletna stran www.ilirika.si in dnevno časopisje, ki izhaja na območju Republike Slovenije).

7. člen

Nasprotja interesov

BPH opravlja različne storitve investicijskega svetovanja, katere nudi širokemu krogu strank, zato se lahko pojavijo okoliščine nasprotij interesov, ki utegnejo neugodno vplivati na uresničevanje interesov njenih strank. Nasprotje interesov lahko nastane:

- med interesi BPH, vključno z interesi njenega posloводства, borznih posrednikov ali drugih oseb, ki opravljajo posle za BPH (v nadaljevanju: BPH) in interesi strank BPH ter
- med interesi različnih strank BPH.

Viri nasprotij interesov so lahko predvsem naslednje okoliščine:

- BPH opravlja investicijske storitve za družbo ali je imetnica lastniškega deleža družbe, katere je izdajatelj finančnih instrumentov, ki so predmet transakcije;
- BPH izvršuje naročila za svoje stranke in hkrati za svoj račun za enake finančne instrumente;
- BPH ima v zvezi s storitvijo svetovanja pri prevzemu za neko družbo notranje informacije glede te družbe, hkrati pa izvršuje transakcije z njenimi delnicami ali drugimi finančnimi instrumenti te družbe;
- BPH povezuje naročilo ene stranke z ustreznim naročilom druge stranke BPH.

BPH organizira svoje poslovanje in izvaja ukrepe za upravljanje nasprotij interesov, tako da omeji morebitna nasprotja interesov na najmanjšo možno mero. Zaradi preprečevanja in upravljanja z

nasprotij interesov, BPH izvaja zlasti naslednje ukrepe:

- izvaja različne investicijske storitve po različnih organizacijskih enotah, katere so prostorsko in osebno ločene;
- pri izvrševanju naročil za nakup oziroma prodajo enakih finančnih instrumentov daje prednost naročilom svojih strank pred naročili za lasten račun;
- z ukrepi notranjega nadzora, ločenosti oddelkov, informacijske varnosti ipd. zagotavlja tajnost zaupnih informacij in omejuje krog oseb znotraj BPH, katerim so dostopne notranje informacije;
- zagotavlja ločen notranji nadzor zaposlenih pri katerih je tveganje nasprotij interesov največje (borzni posredniki, upravljalci premoženja, zaledna pisarna);
- preprečuje izvrševanje osebnih transakcij, če bi zaradi tega nastale okoliščine nasprotja interesov.

BPH pouči stranko o morebitnih nasprotjih interesov, pri čemer BPH ne izda zaupnih podatkov in podatkov, ki štejejo za poslovno skrivnost. V primeru nasprotja interesov stranke z interesi BPH, lahko BPH odkloni sklenitev pogodbe oziroma sprejem naročila stranke.

Podrobnejše vire nasprotij interesov, postopke in ukrepe za njihovo preprečevanje in upravljanje ter način obveščanja strank o nasprotju interesov, je BPH določila v Politiki upravljanja z nasprotji interesov, ki je dostopna na spletnih straneh www.ilirika.si.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

8. člen

Opredelitev splošnih pogojev

Ti splošni pogoji poslovanja borzno posredniške družbe (v nadaljevanju: splošni pogoji) določajo pogoje poslovanja ter medsebojne pravice in obveznosti stranke in BPH pri opravljanju investicijskih storitev.

Medsebojne pravice in obveznosti med BPH in stranko se uredijo s pisnimi pogodbami o opravljanju posameznih vrst investicijskih storitev (v nadaljevanju: pogodbe). BPH in stranka lahko s pogodbami določita tudi drugačne pravice in obveznosti od tistih, določenih s temi splošnimi pogoji.

9. člen

Definicija pojmov

V teh splošnih pogojih poslovanja imajo uporabljeni izrazi pomen, kot ga opredeljuje vsakokrat veljavni ZTFI, kolikor v posameznem primeru iz besedila teh splošnih pogojev ne izhaja drugače.

POOBlašČENA OSEBA - je v pogodbah določena oseba, ki je upravičena prejemati in posredovati oziroma dajati obvestila.

USTREZNI PREDPISI - so vsakokrat na območju Republike Slovenije in/ali kraju (oz. instituciji) opravljanja poslov s finančnimi instrumenti veljavni zakonski in podzakonski akti, pravila, politike oziroma postopki, ki urejajo poslovanje s finančnimi instrumenti.

ORGANIZIRAN TRG - je borzni trg ali drugi organizirani trg v RS ali drugi državi članici ali tretji državi, ki ga vodi oziroma upravlja določena oseba in ki ima naslednje značilnosti:

- se na njem v skladu z vnaprej določenimi pravili povezuje ali omogoča povezovanje interesov glede prodaje ali nakupa finančnih instrumentov številnih tretjih oseb tako, da se sklenejo pravni posli v zvezi s finančnim instrumentom, ki je uvrščen v trgovanje po njegovih pravilih oziroma sistemih tega trga,
- ima dovoljenje pristojnega nadzornega organa,
- deluje redno in v skladu s pogoji ZTFI, določenimi za borzni trg.

CENTRALNI REGISTER - je centralna informatizirana baza podatkov, v katero se vpisujejo pravice iz nematerializiranih vrednostnih papirjev, vsakokratni imetniki teh pravic ter morebitne pravice tretjih oseb na vrednostnih papirjih. Centralni register ima položaj centralnega depoja.

CENTRALNI DEPO - je centralni register ali druga evidenca imetnikov nematerializiranih finančnih instrumentov:

- ki jo vodi posamezna oseba (centralni depozitar) v skladu s predpisi države, na območju katere je ustanovljen ta depo, in
- vpisi v katero imajo pravne učinke neposredno v razmerju do izdajatelja teh finančnih instrumentov in do tretjih oseb, tako da se imetnik računa, pri katerem so vpisani ti finančni instrumenti, šteje za zakonitega imetnika teh finančnih instrumentov.

KDD - je centralna klirinško depotna družba (delniška družba), ki vodi centralni register v Republiki Sloveniji.

PODDEPO - je evidenca imetnikov nematerializiranih finančnih instrumentov:

- ki ni centralni depo,

- ki jo vodi borznoposredniška družba, banka, investicijsko podjetje ali druga oseba (poddepozitar) v skladu s predpisi države, na območju katere je ustanovljen ta poddepo,
- vpiši v katero nimajo pravnih učinkov neposredno v razmerju do izdajatelja teh finančnih instrumentov in centralnega deponitarja in
- vpiši v katero imajo pravne učinke v razmerju do poddepozitarja, tako da v tem razmerju z vpisom v poddepo nastane pravica stranke zahtevati od poddepozitarja, da za njen račun uresničuje pravice iz teh finančnih instrumentov in da po njenem nalogu za njen račun razpolaga s temi finančnimi instrumenti.

DOMAČI/TUJI FINANČNI INSTRUMENTI - kot domači finančni instrumenti se štejejo vsi nematerializirani vrednostni papirji, ki so vpisani v centralni register, vsi drugi finančni instrumenti so za namen teh splošnih pogojev označeni kot tuji finančni instrumenti. Kadar ti splošni pogoji govorijo splošno o finančnih instrumentih, velja to za domače in tuje finančne instrumente.

10. člen

Obdelovanje podatkov o stranki

BPH in stranka v pogodbi in njihove priloge vključita podatke o stranki, ki jih BPH potrebuje za opravljanje investicijskih storitev ter vodenje predpisanih evidenc. BPH stranko izrecno opozarja, da sme BPH v skladu z ustreznimi predpisi za namenom izpolnjevanja obveznosti in uveljavljanja pravic iz ali v zvezi s temi s splošnimi pogoji in iz ali v zvezi s pogodbami zbirati, voditi, obdelovati, hraniti ali posredovati tretjim osebam podatke o stranki, povezane s temi s splošnimi pogoji in pogodbami ali podatke o stranki, ki jih je BPH pridobila od tretjih oseb. Upravljavec zbirki osebnih podatkov, ki jih BPH pridobi od stranke, je ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d., Ljubljana.

Stranka s podpisom pogodbe izrecno dovoljuje obdelavo vseh podatkov, ki jih posreduje BPH, ves čas veljavnosti pogodbe in v skladu z ustreznimi predpisi tudi določen čas po njenem prenehanju. Stranka s podpisom pogodbe izrecno izjavlja, da BPH posredovane podatke lahko uporablja tudi za namene neposrednega trženja storitev in produktov ILIRIKE d.d., kakor tudi za trženje storitev in produktov družbe ILIRIKA, družba za upravljanje, d.o.o., Slovenska cesta 54a, Ljubljana, kot uporabnika osebnih podatkov stranke.

Stranka ima pravico do vpogleda, prepisa, kopiranja, dopolnitve, popravka, blokiranja in izbrisa osebnih podatkov, ki se nanašajo nanjo in jih vodi BPH. Če stranka BPH ne posreduje osebnih podatkov, ki se zahtevajo v skladu z ustreznimi predpisi ali zahteva njihov izbris, BPH odkloni sklenitev pogodbe oziroma se že sklenjena pogodba med BPH in stranko šteje za razvezano.

Stranka jamči za točnost in resničnost vseh BPH posredovanih podatkov in odgovarja za škodo, nastalo zaradi netočnih oziroma neresničnih podatkov. Stranka lahko posredovane osebne podatke spremeni le ob opravljeni osebni identifikaciji, na podlagi pisno podane izjave o spremembi. Stranka je dolžna BPH nemudoma obvestiti o vsaki spremembi zadevnih podatkov, sicer v celoti odgovarja za škodo zaradi nepravčasnega obvestila o spremembi podatkov. Za obvestila, ki jih BPH posreduje stranki, se šteje, da je stranka prejela takšno obvestilo, če ga je BPH posredovala stranki z uporabo kontaktnih podatkov, vpisanih v evidencah BPH.

Podatke o stanju in prometu na računih finančnih instrumentov stranke ter druge podatke, dejstva in okoliščine, za katere izve v zvezi z opravljanjem investicijskih storitev, BPH varuje v skladu z veljavnimi predpisi.

Stranka in BPH se zavezujeta, da bosta vse podatke in informacije, ki izhajajo iz ali so v zvezi s pogodbami, sklenjenimi na podlagi teh splošnih pogojev, obravnavali kot poslovno skrivnost. BPH sme brez predhodnega soglasja stranke posredovati informacije in podatke o stranki domačim in tujim državnim in drugim ustreznim regulatornim in sodnim organom za namen preprečevanja prekrškov, kaznivih dejanj ter za izpolnjevanje drugih zakonskih zahtev.

BPH pred sklenitvijo pogodbe v skladu z ustreznimi predpisi na zanesljiv način preveri identiteto stranke. Stranka se izrecno strinja, da BPH lahko kot dokazilo o opravljeni identifikaciji stranke kopira osebni dokument strank, ki je bil uporabljen za identifikacijo, potrdilo o davčni številki in kartico transakcijskega računa ter obdeluje in hrani takšne dokumente v skladu z ustreznimi predpisi. V kolikor se stranka ne strinja s kopiranjem navedenih dokumentov, BPH odkloni sklenitev pogodbe, razen v kolikor bi bila k sklenitvi pogodbe zavezana v skladu z ustreznimi predpisi.

11. člen

Splošno o storitvah borzno posredniške družbe

BPH se zaveže opravljati investicijske storitve v skladu s predpisi, ki urejajo poslovanje s finančnimi instrumenti, predpisi o deviznem poslovanju, predpisi s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter drugimi ustreznimi predpisi. BPH opravlja investicijske storitve s strokovno skrbnostjo dobre borzno posredniške družbe.

BPH svojim strankam brez predhodnega pisnega dogovora ne nudi storitev davčnega svetovanja povezanega z izračunavanjem in poročanjem o davčnih obveznostih strank.

BPH ne jamči stranki za donosnost finančnih instrumentov ter ne odgovarja stranki ali katerikoli tretji osebi za morebitno neposredno ali posredno škodo, obveznosti in/ali izgubo, nastalo v posledici izvrševanja teh splošnih pogojev ali pogodb, razen v primerih določenih s temi splošnimi pogoji ali v pogodbah. Prav tako BPH ne prevzema odgovornosti za posledice strankinih odločitev v zvezi s pogodbami ter ne prevzema odgovornosti za posledice zlorab v zvezi s finančnimi instrumenti stranke, ki bi jih tretje osebe storile stranki preko BPH.

12. člen

Nadomestilo za opravljene storitve

Stranka se za opravljene storitve po pogodbah zavezuje BPH plačati nadomestila in stroške v višini, določeni z vsakokrat veljavnim Cenikom storitev BPH, ki je objavljen na spletni strani www.ilirika.si in je sestavni del teh splošnih pogojev. Cenik storitev spremeni uprava BPH s sklepom. Šteje se, da je stranka obveščena o spremembi cenika, ko se sprememba cenika objavi na spletni strani. Stranka, ki se ne strinja s spremembo cenika storitev, lahko odstopi od pogodbe brez odpovednega roka.

Kadar nadomestilo za opravljeno storitev ni določeno s cenikom storitev, ga BPH in stranka določita s pogodbo. Uprava BPH lahko s sklepom v skladu s poslovno politiko družbe za posamezne primere zniža nadomestila iz cenika storitev.

BPH izrecno opozarja stranko, da na podlagi poslov s finančnimi instrumenti oziroma izvajanjem investicijskih storitev lahko za stranko nastanejo tudi drugi stroški, vključno z davki, ki se ne plačujejo preko BPH in niso zajeti v Ceniku storitev BPH.

13. člen

Izročitev ter spremembe splošnih pogojev

BPH pred sklenitvijo pogodbe stranki izroči izvod splošnih pogojev. Vsakokrat veljavni splošni pogoji so stranki na voljo v vsakem prostoru, kjer BPH posluje s strankami, ter na spletnih straneh www.ilirika.si.

O spremembah splošnih pogojev BPH obvesti stranko z objavo na spletnih straneh www.ilirika.si. V kolikor stranka pred izvedbo naslednje transakcije oziroma najkasneje v 15 dneh od objave ne ugovarja, se šteje, da soglašata z njihovo vsebino.

V roku iz prejšnjega odstavka dani ugovor stranke šteje za pisno odpoved pogodbenega razmerja brez posebnega odpovednega roka.

III. RAZVRSTITEV STRANK

14. člen

Razvrstitev strank

BPH stranke pri opravljanju investicijskih storitev obravnava kot neprofesionalne, profesionalne ali/in primerne nasprotne stranke, v skladu s Politiko razvrstitve strank BPH in jim te razvrstitvi primerno zagotavlja ustrezno raven varstva. Vsakokrat veljavna Politika razvrstitve strank BPH je dostopna na spletni strani www.ilirika.si.

BPH stranko izrecno opozarja, da pred izvršitvijo oziroma posredovanjem naročila profesionalne stranke v skladu s Politiko razvrstitve strank BPH ne preverja strankinega znanja in izkušenj. Enako velja, ko BPH sprejema, izvršuje oziroma posreduje naročilo neprofesionalne stranke na strankino pobudo in se naročilo stranke nanaša na naslednje finančne instrumente:

- na delnice, ki so uvrščene v trgovanje na organiziranem trgu ali na enakovrednem trgu in tretji državi,
- na instrumente denarnega trga,
- na obveznice in druge oblike dolžniških finančnih instrumentov, razen tistih, ki imajo značilnost izvedenih finančnih instrumentov,
- na enote kolektivnih naložbenih podjemov UCITS ali
- na druge nezapletene finančne instrumente.

IV.

UKREPI ZA ZAŠČITO SREDSTEV STRANK

15. člen

Sistem varstva za terjatve vlagateljev

BPH zagotavlja strankam sistem jamstva za terjatve vlagateljev v skladu z določili ZTFI. BPH finančne instrumente in sredstva stranke vodi ločeno od lastnih finančnih instrumentov in sredstev. V primeru stečaja BPH, se neprofesionalni stranki, v skladu s sistemom jamstva za terjatve vlagateljev, izplača zamjena terjatve v višini največ 22.000,00 EUR. Podrobnejša pisna informacija o sistemu jamstva za terjatve vlagateljev je dostopna v vseh prostorih, kjer BPH posluje s strankami in na spletni strani www.ilirika.si.

Terjatve profesionalnih strank niso zajamčene, prav tako niso zajamčene terjatve profesionalnih strank, ki so v skladu s Politiko razvrstitve strank zahtevale obravnavo kot neprofesionalna stranka.

16. člen

Izločena sredstva

Denarna sredstva strank BPH vodi na posebnem denarnem računu BPH za stranke pri banki, pri čemer imajo ta denarna sredstva naravo izločenih sredstev BPH in v primeru stečaja BPH ne sodijo v njeno premoženjsko maso. Preko tega računa BPH sprejema vplačila in opravlja izplačila iz poslov, ki jih je sklenila za račun strank.

Finančni instrumenti na računih, ki jih vodi BPH na računih strank pri KDD in za račun strank v poddepoju, ne predstavljajo premoženja BPH in v primeru stečaja BPH ne sodijo v njeno premoženjsko maso.

BPH s profesionalno skrbnostjo izbira centralne deponitarje in poddepozitarje, pri katerih v svojem imenu in za račun strank odpre račun za tuje finančne instrumente, ki jih vodi v poddepoju za račun strank.

V. POSLOVANJE ZA SVOJ RAČUN

17. člen

Poslovanje za svoj račun

V primerih ko BPH posluje za svoj račun in objavlja cene finančnih instrumentov oziroma oblike cene na podlagi povpraševanja stranke, ne izjave investicijskih storitev sprejemanja in izvrševanja naročil strank. To zlasti velja za posle BPH s finančnimi instrumenti, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, kjer BPH nastopa kot pogodbenca stranka. V teh primerih BPH ne zavezuje obveznost izvrševanja naročil pod najugodnejšimi pogoji za stranko. Enako velja za vse ostale posle med BPH in stranko, ki so sklenjeni, ko stranka sprejme ponudbo.

VI.

BORZNO POSREDOVANJE

18. člen

Splošno o borznem posredovanju

Storitve borznega posredovanja obsegajo sprejemanje naročil stranke za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov ter izvrševanje teh naročil za račun stranke na organiziranem trgu ali izven njega oziroma posredovanje teh naročil v izvršitve izvršilnemu partnerju BPH, proti plačilu provizije.

19. člen

Pogodba o borznem posredovanju

Pred sprejemom prvega naročila za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov skleneta BPH in stranka splošno pogodbo o borznem posredovanju v pisni obliki.

20. člen

Račun finančnih instrumentov stranke

Po sklenitvi pogodbe o borznem posredovanju in pred prvim naročilom za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov BPH:

- pri KDD odpre stranki račun nematerializiranih vrednostnih papirjev, na katerem vodi stanje domačih finančnih instrumentov v imenu in za račun stranke;
- v poddepoju, ki ga vodi BPH, odpre račun finančnih instrumentov, na katerem vodi stanje tujih finančnih instrumentov v imenu in za račun stranke.

21. člen

Sprejem naročila stranke

Stranka lahko poda naročilo za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov na sedežu BPH ali v poslovalnici BPH, ki izvršuje naročila strank, in sicer osebno, telefonsko, po faksu ali po elektronski pošti. BPH lahko od stranke zahteva, da svoje naročilo naknadno pisno potrdi.

Naročilo, ki ga je stranka BPH posredovala po elektronski pošti, se šteje za prejeto, ko stranka dobi od BPH povratno sporočilo po elektronski pošti o potrditvi prejema naročila. Če stranka

sporočila o potrditvi prejema naročila ne prejme v roku enega delovnega dne od posredovanja naročila po elektronski pošti, se šteje, da BPH takšnega naročila stranke ni prejela.

Naročilo za nakup oziroma prodajo domačih tržnih finančnih instrumentov lahko stranka poda tudi preko sistema internetnega trgovanja Ilirika-On.Net, naročilo za nakup oziroma prodajo tujih finančnih instrumentov pa preko sistema internetnega trgovanja Ilirika-On-Svet. Za datum in uro prejema naročila preko sistema internetnega trgovanja Ilirika-On.Net oziroma Ilirika-On-Svet se šteje datum in ura, ko je bilo vnos naročila potrjen v sistemu internetnega trgovanja.

V poslovalnicah BPH, ki ne izvršujejo naročil strank, in v poslovalnicah pogodbenih partnerjev BPH iz 5. člena teh splošnih pogojev, lahko stranka poda pisno naročilo za prodajo domačih tržnih finančnih instrumentov, in sicer na način, da se v tej poslovalnici osebno zglašila. Tako naročilo posreduje poslovalnica na sedež BPH oziroma v poslovalnico BPH, ki izvršuje naročila strank, najkasneje naslednji delovni dan od prejema naročila. Za datum in uro prejema naročila štejeta datum in ura, ko je naročilo prispelo na sedež BPH oziroma v poslovalnico BPH, ki izvršuje naročila strank.

Naročilo, ki ga stranka poda BPH pred odprtjem računa finančnih instrumentov iz 20. člena teh splošnih pogojev, se šteje za prejeto, ko BPH za stranko odpre tak račun finančnih instrumentov.

22. člen

Identifikacijski znak

BPH na željo stranke stranki dodeli osebni identifikacijski znak za telefonsko oddajanje naročil. Posebno varnostno kodo (uporabniško ime, geslo in trgalno geslo) pooblaščenca oseb BPH dodeli stranki ob podpisu Pristopne izjave za uporabo sistema internetnega trgovanja Ilirika-On.Net oziroma Ilirika-On-Svet, za namene spremljanja trgovanja in podajanja naročil preko sistemov internetnega trgovanja. Vse rizike povezane z izgubo ali zlorabo identifikacijskega znaka oziroma varnostne kode nosi stranka sama.

23. člen

Vrste naročil

Stranka lahko poda BPH naslednje vrste naročil:

- **glede na vrsto transakcije:** nakupno (N), prodajno (P) naročilo;
- **glede na mesto izvršitve:** na organiziranem trgu (OT), na neorganiziranem trgu (NT);
- **glede na cenar:**
  - tržno naročilo (dnevno naročilo, kjer ni vnesen oziroma določen tečaj);
  - naročilo s preudarkom (naročilo, pri katerem ni določen tečaj za nakup ali prodajo finančnega instrumenta in se ga vnese po presoji borznega posrednika);
  - omejeno naročilo (naročilo, kjer je vnesen oziroma določen tečaj in s katerimi je omogočeno sklepanje poslov največ do tečaja, ki je bil določen ob vnosu naročila);
- **glede na čas veljavnosti naročila:** dnevno naročilo, odprto naročilo, odprto naročilo do vključno določenega datuma;
- **glede na količino:** brez omejitev, naročilo vse ali nič, naročilo z minimalno količino sklenjenih poslov, naročilo z minimalno količino vseh sklenjenih poslov.

Omejena naročila se lahko vnašajo kot:

- naročila brez dodatnih ali posebnih pogojev;
- naročila z dodatnimi pogoji načina prikaza in izvršitve;
- naročila z dodatnimi pogoji časa izvršitve;
- naročila s posebnimi pogoji izvršitve.

Pri tem so dovoljene tudi določene kombinacije dveh ali več različnih vrst naročil.

Odprto naročilo in naročilo do vključno določenega datuma se po poteku 180 dni od dneva vnosa oziroma zadnje spremembe naročila avtomatično izbršeta iz sistema BTS, razen kadar stranka na podlagi obvestila BPH najkasneje do 10.00 ure 180. dne od vnosa oziroma zadnje spremembe naročila BPH obvesti, da vztraja pri danem naročilu. Obvestilo iz prejšnjega stavka BPH pošlje stranki pisno najkasneje 10 dni pred avtomatičnim izbrsrom naročila stranke iz sistema BTS.

Če se pri uporabi sistema internetnega trgovanja Ilirika-On.Net časovni termin naročila ne vnese, naročilo velja kot dnevno naročilo; če se ne vnese cena, prodajno naročilo velja za tržno naročilo, nakupno naročilo pa ni veljavno. Naročilo s preudarkom v primeru internetnega trgovanja ni mogoče.

Za posle s tujimi finančnimi instrumenti lahko stranka poda tiste vrste naročil, ki so določeni s predpisi trga, na katerem bo naročilo stranke izvršeno. Za posle s tujimi finančnimi instrumenti preko trgovalnega sistema Ilirika-On-Svet lahko

stranka poda tiste vrste naročil, kot jih dopušča in ureja zadevni trgovalni sistem.

24. člen

Mesto izvrševanja naročil

Naročilo stranke za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, se izvrši na organiziranem trgu, razen če stranka izrecno naroči drugačen način izvršitve naročila.

Za izvrševanje naročil stranke za nakup oziroma prodajo tržnih finančnih instrumentov izven organiziranega trga ter za izvrševanje naročil za nakup oziroma prodajo finančnih instrumentov, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, se smiselno uporabljajo predpisi, ki določajo obveznosti BPH pri izvrševanju naročila na organiziranem trgu.

25. člen

Predujem

Pri naročilu za nakup finančnih instrumentov stranka zagotovi 100% avans za nakup finančnih instrumentov in z nakupom povezanih stroškov na transakcijski račun BPH št. 01502-0007260088, ki se vodi pri Banki Slovenije (v nadaljevanju: račun strank), razen kadar se BPH in stranka dogovorita drugače.

V primeru naročila za nakup tujih finančnih instrumentov mora stranka predhodno zagotoviti potrebna sredstva v evrih na računu strank ali potrebna sredstva v drugi ustrezni valuti na računu pri drugi izbrani banki, preko katere se izvaja plačilni promet za transakcije s tujimi finančnimi instrumenti.

26. člen

Plačilo kupnine

Stranka, za katero se ne uporabi prejšnji člen splošnih pogojev, je dolžna poravnati z nakupom finančnih instrumentov nastale obveznosti z nakazilom denarnih sredstev na račun strank, najkasneje naslednji delovni dan po izvršitvi naročila, razen če se BPH in stranka s pogodbo ne dogovorita drugače.

27. člen

Denarna sredstva strank

Vplačana denarna sredstva strank za nakup finančnih instrumentov za račun strank, se vodijo na računu stranke, dokler se ne porabijo za nakupe finančnih instrumentov ali jih stranka ne odpokliče.

S pogodbo se uredi način izplačila denarnih sredstev iz naslova prodaje finančnih instrumentov za stranko in denarnih sredstev iz naslova izplačila donosov iz tujih finančnih instrumentov stranke, pri čemer se denarna sredstva iz naslova prodaje praviloma vedno nakazujejo na izbrani transakcijski račun, najkasneje naslednji delovni dan po prejemu sredstev na račun strank (pogodba nakazuj), razen če stranka izrecno naroči, da se denarna sredstva od prodaje in izplačila donosov vodijo na računu stranke do odpoklica oziroma nakupa drugih finančnih instrumentov (pogodba ne nakazuj). BPH nakaže denarna sredstva na strankin transakcijski račun na podlagi poziva stranke najkasneje naslednji delovni dan po prejemu poziva oziroma po prejemu denarnih sredstev stranke iz tujine na račun strank (T+1). Pred nakazilom na strankin račun BPH obračuna vse stroške in provizije v skladu z veljavnimi ceniki, tako da stranki nakaže ustrezno zmanjšan znesek denarnih sredstev.

Denarna sredstva na računu strank se v skladu s prislilnimi predpisi ne štejejo za depozite in se ne obrestujejo.

28. člen

Stanje finančnih instrumentov

V primeru naročila za prodajo domačih finančnih instrumentov mora stranka zagotoviti, da so vrednostni papirji, ki so predmet naročila, na njenem računu vodenem pri KDD.

V primeru naročila za prodajo tujih finančnih instrumentov mora stranka zagotoviti potrebno stanje finančnih instrumentov, ki so predmet prodajnega naročila, na računu stranke v poddepoju BPH ali na računu pri domačem oziroma tujem skrbniku oziroma pri tujem depozitarju, tako da so ti vrednostni papirji knjiženi na ime stranke v tujem centralnem depozitu ali pri skrbniku.

29. člen

Kritje za izvedene finančne instrumente

Stranka mora za trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti preko sistema internetnega trgovanja Ilirika-On-Svet trajno zagotavljati stanje svojega denarnega računa, ki je večje od vrednosti njenih odprtih pozicij. Kadar sredstva na računu ne zadoščajo za kritje odprtih pozicij, stranka prejme obvestilo o neustreznem kritju (margin call - pri

100% in pri 125% uporabi kritja), na osnovi česar ima na izbiro več možnosti. Stranka lahko nakaže dodatna sredstva na svoj račun, zapre nekatere pozicije ter na ta način zmanjša uporabljeno kritje, ali nadaljuje s trgovanjem. V kolikor stranka na osnovi odprtih pozicij doseže 150% razpoložljivega kritja, se avtomatično zapre vse pozicije, ki pri trgovanju zahtevajo kritje, stranka pa je dolžna naknadno poravnati manjkajoči znesek kritja.

BPH obvestila iz prvega odstavka tega člena stranki posreduje nemudoma, ko je dosežen posamezen prag. Obvestilo se stranki posreduje preko sistema internetnega trgovanja Ilirika-On-Svet.

30. člen

Sprejem naročila

BPH odkloni sprejem naročila v naslednjih primerih:

- če stranka v primeru naročila za nakup finančnih instrumentov ne izpolni pogoja iz 25. člena splošnih pogojev,
- če stranka v primeru naročila za prodajo finančnih instrumentov ne izpolni pogoja iz 28. člena,
- v primeru suma zlorabe identifikacijskega znaka oziroma varnostne kode,
- v drugih primerih, določenih s splošnimi pogoji, pogodbo, z zakonom ali drugim predpisom.

BPH o odklonitvi sprejema naročila takoj po prejemu naročila oziroma, ko lahko na zanesljiv način preveri izpolnjevanje pogojev iz 25. in 28. člena splošnih pogojev, pisno obvesti stranko in v obvestilu navede razlog odklonitve naročila. Če BPH ne odkloni sprejema naročila, se šteje, da je naročilo sprejeto s potekom roka za obvestilo stranki o odklonitvi sprejema naročila.

31. člen

Sprememba naročila

Stranka lahko na način, kot je določen za oddajo naročila, svoje naročilo spremeni ali preklic do tedaj, ko je še mogoče njegovo izvršitev preprečiti z razumnimi ukrepi in upoštevajoč vrsti red prejetih naročil. Naročilo stranke, v katerem se spremeni cena, poveča količina finančnega instrumenta oziroma doda, spremeni ali briše poseben pogoj naročila, se šteje za preklic predhodnega naročila in oddajo novega naročila.

32. člen

Potrdilo o prejemu naročila

BPH posreduje stranki še isti dan oziroma najkasneje naslednji delovni dan po prejemu, spremembi ali preklicu naročila potrdilo o prejemu, spremembi ali preklicu naročila, določeno s predpisi s področja trga finančnih instrumentov.

V primeru naročila s preudarkom potrdilo o prejemu naročila vsebuje tudi določbo, da je stranka BPH dala pooblastilo, da naročilo izvrši takrat, ko oceni, da je to najugodnejše za interese stranke, in določbo, da naročilo preneha veljati z iztekom dne, ko ga je BPH prejela.

V kolikor stranka v roku 2 delovnih dni po prejemu potrdila o prejemu naročila zoper potrdilo ne ugovarja, se šteje, da so v potrdilu navedeni podatki točni.

33. člen

Nalog za prenos

Šteje se, da naročilo stranke za prodajo nematerializiranih vrednostnih papirjev na organiziranem trgu vsebuje tudi nalog za prenos teh vrednostnih papirjev iz računa stranke v KDD zaradi izpolnitve obveznosti iz prodaje sklenjene na organiziranem trgu. Šteje se, da naročilo stranke za prodajo tujih finančnih instrumentov, ki jih vodi BPH na računu stranke v poddepoju, vsebuje tudi nalog za prenos teh finančnih instrumentov iz računa stranke v poddepoju zaradi izpolnitve obveznosti iz sklenjene prodaje.

34. člen

Izvršitev naročila

BPH naročilo stranke izvrši takoj kot se glasi in naročila strank enake vrste izvršuje po vrstnem redu njihovega sprejema. Vsa naročila strank se evidentirajo v skladu z ustreznimi predpisi.

Naročila za nakup oziroma prodajo tujih finančnih instrumentov BPH za račun strank izvršuje bodisi preko tujih investicijskih podjetij, ki nastopajo kot izpolnitveni pomočniki BPH, ali neposredno s lastnim posredovanjem na tujem trgu finančnih instrumentov. Stranka je seznanjena, da svojega izpolnitvenega pomočnika za izvrševanje naročil za tujino BPH samostojno izbere. BPH ne odgovarja za ravnanje izpolnitvenega pomočnika, odgovarja pa za njegov skrben izbor.

BPH sprejema, posreduje in izvršuje naročila strank v skladu s Politiko izvrševanja naročil strank BPH, drugimi ustreznimi predpisi ter pravili, ki veljajo na tistem trgu, na katerem se trguje s finančnim instrumentom, ki je predmet naročila. Vsakokrat

veljavna Politika izvrševanja naročil strank BPH je dostopna na spletni strani www.ilirika.si. Politika se ne uporablja za transakcije BPH s primerno nasprotno stranko.

35. člen

Izpolnitve obveznosti iz sklenjenega posla

BPH zagotovi, da se na drugi delovni dan po izvršitvi naročila (T+2) na organiziranem trgu oziroma izpolnitvi obveznosti prodajalca v primeru, da je bilo nakupno naročilo stranke izvršeno izven organiziranega trga, domači finančni instrumenti, ki jih je kupila za račun posamezne stranke, prenesejo na račun te stranke, ki ga vodi KDD.

BPH izpolni svoje denarne obveznosti do stranke iz prodajnega naročila z nakazilom na osebni račun stranke naslednji delovni dan po prejemu kupnine iz posla za stranko (T+1), v kolikor se BPH in stranka s pogodbo ne dogovorita drugače.

Za posle s tujimi finančnimi instrumenti BPH zagotavlja poravnavo v skladu s predpisi trga, kjer se naročilo izvrši, in sicer tako, da denarna sredstva in finančne instrumente knjiži v dobro ali v breme računa stranke v poddepoju BPH.

V kolikor stranka posluje preko posamičnega skrbniškega računa stranke odprtega pri izbrani skrbniški banki, se denarna in papirna poravnava posla na podlagi naročila stranke vrši preko tega skrbniškega računa. BPH v tem primeru ne prevzema odgovornosti za denarno in papirno poravnavo posla.

BPH najkasneje naslednji delovni dan po izpolnitvi obveznosti iz posla, ki ga je sklenila za račun stranke, stranki pošlje obračun o opravljenem poslu. V primeru, ko je BPH sklenila posel za stranko preko izpolnitvenega pomočnika, pošlje BPH obračun stranki najkasneje naslednji delovni dan, ko prejme ustrezni obračun tega posla od izpolnitvenega pomočnika.

VII.

GOSPODARJENJE

36. člen

Gospodarjenje s finančnimi instrumenti

Gospodarjenje s finančnimi instrumenti strank obsega nakup in prodajo finančnih instrumentov za račun stranke v skladu z dogovorjeno naložbeno politiko, poravnavo tako sklenjenih poslov in druge povezane aktivnosti, proti plačilu provizije stranke.

37. člen

Pogodba o gospodarjenju

Medsebojne pravice in obveznosti v zvezi z opravljanjem storitve gospodarjenja BPH in stranka določita v pisni pogodbi, v kateri določita tudi:

- znesek denarnih sredstev oziroma vrste in količine finančnih instrumentov, ki jih stranka izroča v gospodarjenje, pri čemer znesek začetnega vložka znaša najmanj 50.000 EUR;
- naložbeno politiko;
- višino provizije in način izračuna osnove za provizijo.

38. člen

Naložbena politika

BPH in stranka določita naložbeno politiko tako, da določita:

- vrste finančnih instrumentov;
- lastnosti izdajateljev finančnih instrumentov;
- največji dopustni delež naložb v finančne instrumente posamezne vrste;
- druge okoliščine, ki so pomembne za določitev stopnje tveganosti naložb.

Na podlagi informacij iz teh splošnih pogojev stranka samostojno sprejme odločitev o naložbeni politiki. BPH ne prevzema nobene odgovornosti za posledice strankine odločitve glede izbrane naložbene politike. V vsakem primeru BPH pred opravljanjem storitev gospodarjenja za stranko pridobi informacije o znanju in izkušnjah stranke v zvezi z investicijskimi storitvami in posameznimi finančnimi instrumenti, o finančnem položaju stranke in o njenih naložbenih možnostih. Na osnovi tako pridobljenih informacij BPH stranki priporoči, katere investicijske storitve in kateri finančni instrumenti so po oceni BPH primerni za stranko.

Stranka lahko določi naložbeno politiko tudi tako, da njeno oblikovanje prepušti presoji BPH. V tem primeru je BPH dolžna naložbeno politiko oblikovati tako, kot ocenjuje, da najbolj ustreza interesom stranke. Naložbe v finančne instrumente so tvegane, česar se mora stranka zavedati in sprejeti tveganja, kot so navedena v 3. in 4. členu teh splošnih pogojev, zato BPH tudi v tem primeru ne jamči donosa iz naslova opravljanja storitve gospodarjenja, odgovarja pa za skrbno oblikovanje naložbene politike.

39. člen

Naložbe v gospodarjenju

V kolikor se BPH in stranka s pogodbo ne dogovorita drugače, nalaga BPH sredstva stranke samo v finančne instrumente, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, razen v izvedene finančne instrumente. BPH in stranka se lahko izrecno dogovorita, da se denarna sredstva stranke nalagajo tudi v netržne finančne instrumente oziroma izvedene finančne instrumente.

Kadar zaradi trenutnega stanja na trgu denarnih sredstev stranke ni mogoče v celoti naložiti v finančne instrumente v skladu z naložbeno politiko, določeno v pogodbi, lahko BPH v svojem imeni in za račun stranke njena denarna sredstva naloži v obliki bančnih denarnih depozitov.

40. člen

Začetna vrednost portfelja stranke

Začetna vrednost portfelja stranke se določi kot vsota nakazanih denarnih sredstev stranke in izročenih finančnih instrumentov. Pri tem se cena finančnih instrumentov določa v skladu s pravili za vrednotenje portfelja iz 41. člena teh splošnih pogojev.

Če želi stranka kot začetni vložek BPH izročiti tuje finančne instrumente, lahko BPH odkloni sklenitev pogodbe. Začetno vrednost portfelja stranke na podlagi pogodbe ugotovi BPH in stranki v roku dveh delovnih dni po izročitvi dogovorjenih denarnih sredstev in finančnih instrumentov izda obračun začetne vrednosti portfelja stranke. V primeru, da stranka izroči manjša ali večja sredstva, kot so bila dogovorjena s pogodbo, se šteje, da kot začetna vrednost portfelja veljajo dejansko izročena sredstva in se v tem kontekstu štejejo za spremenjena tudi pogodbeno določila.

41. člen

Vrednotenje portfelja

Portfelj stranke predstavljajo v gospodarjenju izročena denarna sredstva in finančni instrumenti stranke. Finančni instrumenti v portfelju stranke se vrednotijo:

- za domače finančne instrumente, s katerimi se trguje na organiziranem trgu v RS, po zadnjem enotnem tečaju, določenem na organiziranem trgu v RS;
- za tuje finančne instrumente po zadnjem zaključnem tečaju, določenem na tujem organiziranem trgu, razen za Makedonsko borzo, kjer se finančni instrumenti vrednotijo po zadnjem enotnem tečaju;
- če se z nekim finančnim instrumentom trguje na več organiziranih trgih finančnih instrumentov v RS in/ali tujini, ima BPH pravico sama izbrati za namen vrednotenja enega teh organiziranih trgov;
- za finančne instrumente, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu finančnih instrumentov, po ceni, po kateri BPH odkupuje te finančne instrumente, oziroma, če te ni mogoče določiti, po njihovi teoretični vrednosti, ugotovljeni skladno z metodo, ki jo po razumni presoji izbere BPH.

Za preračun vrednosti, ki niso izražene v EUR, se uporabi referenčni tečaj ECB (za valute, za katere ECB ne objavlja referenčnih tečajev, pa tečajnica Banke Slovenije), prejšnjega trgovalnega dne.

Vrednost portfelja stranke se ugotavlja dnevno, pri čemer se upoštevajo ustrezni tečaji v skladu s prejšnjim odstavkom, ki so bili objavljeni v uradni tečajnici organiziranega trga za predhodni delovni dan. BPH obvešča stranko o stanju v portfelju enkrat mesečno glede na stanje portfelja na zadnji dan v mesecu.

42. člen

Obračun gospodarjenja

BPH stranki za storitve gospodarjenja obračunava naslednje stroške oziroma nadomestila:

- stroške povezane s prodajo in nakupom finančnih instrumentov v portfelju, ki se obračunavajo ob opravljenih transakcijah in se poravnajo v breme portfelja stranke;
- pavšalno nadomestilo za storitve gospodarjenja, ki se obračunava kvartalno;
- nadomestilo glede na ustvarjen presežek iz sredstev v gospodarjenju, ki se obračunava kvartalno.

Presežek iz sredstev gospodarjenja se ugotavlja glede na izhodiščno vrednost portfelja stranke in se izračunava kvartalno. Izhodiščna vrednost portfelja stranke je v začetku opravljanja storitve gospodarjenja enaka začetni vrednosti portfelja stranke. Na podlagi seštevka ugotovljenega presežka iz sredstev gospodarjenja v obdobju, zmanjšane za nadomestilo BPH glede na ustvarjen presežek, in predhodne izhodiščne vrednosti se določi nova izhodiščna vrednost portfelja stranke. Če je tako izračunana izhodiščna vrednost manjša od najvišje izhodiščne vrednosti izračunane kadarkoli v preteklosti opravljanja storitve gospodarjenja s portfeljem stranke, se kot

izhodiščna vrednost za naslednje obdobje upošteva ta najvišja izhodiščna vrednost portfelja stranke.

BPH stranki enkrat na tri mesece po stanju v portfelju na zadnji dan v mesecu trimesečja posreduje poročilo o stanju njenih naložb z obračunom poslov. Za primerjavo uspešnosti gospodarjenja BPH s portfeljem stranke obračun poslov vključuje tudi naslednje merilo uspešnosti:

- za portfelje, pri katerih je naložbena politika razpršena na več trgov podatke o gibanju referenčnega indeksa DJ World Stock Index (vključuje podjetja iz različnih držav po svetu, katerih delež v indeksu je odvisen od njihove kapitalizacije) v primerljivem obdobju;
- za portfelje, pri katerih je naložbena politika usmerjena izključno na slovenski trg podatke o gibanju referenčnega indeksa SBI20 (vključuje slovenska "blue chip" podjetja, katerih delež v indeksu je odvisen od njihove kapitalizacije) v primerljivem obdobju.

43. člen Povečanje portfelja

Stranka poveča vrednost portfelja z nakazilom denarnih sredstev oziroma izročitvijo finančnih instrumentov v lastni portfelj. Nova izhodiščna vrednost portfelja stranke ob povečanju se ugotovi tako, da se upošteva izhodiščna vrednost portfelja stranke pred povečanjem, povečana za vsoto denarnih sredstev stranke in izročeni finančni instrumenti, ki se vrednotijo na način, kot je določen za izračun vrednosti portfelja. BPH stranki izda obračun nove izhodiščne vrednosti portfelja.

Če želi stranka povečati vrednost svojega portfelja z izročitvijo tujih finančnih instrumentov, lahko BPH odkloni takšen način povečanja.

44. člen Zmanjšanje portfelja

Stranka zmanjša vrednost portfelja, tako da BPH po njenem nalogu proda finančne instrumente iz portfelja in nakaže sredstva v evrih na račun stranke ali ji izroči finančne instrumente iz portfelja. Nova izhodiščna vrednost portfelja stranke ob zmanjšanju se ugotovi tako, da se upošteva izhodiščna vrednost portfelja stranke pred zmanjšanjem, zmanjšana za vsoto denarnih izplačil ali izročeni finančni instrumenti, ki se vrednotijo na način, kot je določen za izračun vrednosti portfelja. BPH stranki izda obračun nove vrednosti portfelja.

BPH izroči stranki denarna sredstva ali finančne instrumente na podlagi zahteve stranke za zmanjšanje portfelja najkasneje v roku 8 delovnih dni od prejema zahteve za zmanjšanje portfelja. Vrednosti portfelja stranka ne sme zmanjšati pod višino vrednosti minimalnega začetnega vložka, sicer se šteje pogodba za razvezano.

45. člen Ukinitev portfelja

Portfelj stranke se ukine, tako da BPH stranki iz portfelja izroči vse finančne instrumente oziroma se vrednostni papirji prodajo in se denarna sredstva, pridobljena s prodajo finančnih instrumentov, nakažejo na račun stranke. Stranka je dolžna v zahtevi za ukinitve portfelja določiti način izročitve sredstev iz portfelja, sicer se šteje, da stranka zahteva prodajo vseh finančnih instrumentov v portfelju in izplačilo denarnih sredstev. BPH izroči stranki denarna sredstva ali finančne instrumente na podlagi zahteve stranke za ukinitve portfelja najkasneje v roku 15 delovnih dni od prejema zahteve za ukinitve portfelja.

46. člen Vodenje finančnih instrumentov

Domači finančni instrumenti, ki so predmet gospodarjenja, se vodijo na posebnem računu nematerializiranih vrednostnih papirjev stranke za gospodarjenje, ki ga BPH za stranko odpre v centralnem registru pri KDD (račun gospodarjenja). Tuji finančni instrumenti, ki so predmet gospodarjenja, se vodijo na posebnem račun stranke za gospodarjenje v poddepoju BPH.

VIII. INVESTICIJSKO SVETOVANJE IN DRUGE INVESTICIJSKE STORITVE

47. člen Investicijsko svetovanje

Storitve investicijskega svetovanja obsegajo svetovanje strankam pri nakupu, prodaji ali izdaji finančnih instrumentov.

Pred začetkom opravljanja storitev investicijskega svetovanja mora stranka z BPH skleniti pogodbo o investicijskem svetovanju v pisni obliki. V pogodbi BPH in stranka opredelita zlasti obseg in način investicijskega svetovanja, ki ga BPH nudi stranki, medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank, višino provizije oziroma nadomestila BPH in čas za katerega se sklepa pogodba.

Na podlagi investicijskega svetovanja stranka samostojno sprejme odločitev za nakup ali prodajo finančnih instrumentov. Naložbe v finančne instrumente so tvegane, česar se mora stranka zavedati in sprejeti tveganja, kot so navedena v 3. in 4. členu teh splošnih pogojev. Stranka lahko zato kljub investicijskemu svetovanju, ki ji ga nudi BPH, pri prodaji finančnega instrumenta, za katerega nakup se je odločila na podlagi investicijskega svetovanja, iztrži nižjo ceno od tiste, ki jo je plačala ob nakupu.

48. člen

Prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov
Medsebojne pravice in obveznosti stranke pri opravljanju storitev izvedbe prve ali nadaljnje prodaje finančnih instrumentov brez obveznosti odkupa ali z obveznostjo odkupa se uredijo s pogodbo med stranko in BPH v pisni obliki.

IX. POMOŽNE INVESTICIJSKE STORITVE

49. člen

Vodenje računov nematerializiranih vrednostnih papirjev
BPH s stranko sklene pisno pogodbo o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev, na podlagi katere BPH proti plačilu provizije pri KDD stranki odpre račun nematerializiranih vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: KDD račun stranke), na katerem v imenu in za račun stranke vodi stanja domačih vrednostnih papirjev stranke ter vnaša naloge za prenos teh vrednostnih papirjev iz KDD računa stranke na drug račun oziroma za vpis ali izbris pravic tretjih.

Če BPH za stranko opravlja tudi storitve gospodarjenja ali borznega posredovanja, je pogodba o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev sestavni del pogodbe o borznom posredovanju ali pogodbe o gospodarjenju.

50. člen

Odpiranje računa stranke

BPH pred vnosom novega KDD računa stranke v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev pri KDD preveri identiteto stranke. Stranka lahko odpre račun brez osebne navzočnosti samo v primerih in na način, kot to določajo predpisi o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma.

BPH je dolžna odpri KDD račun stranke najkasneje v treh delovnih dneh po sklenitvi pogodbe o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev. BPH je dolžna odpri KDD račun stranke le v primeru, če so vsi podatki stranke navedeni v pogodbi o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev usklajeni s podatki pri KDD, vključno z davčno številko.

BPH ni dolžna upoštevati nalogov stranke glede prenosa nematerializiranih vrednostnih papirjev ali vnosa pravic tretjih oseb, če na KDD računu stranke ni dovolj ustreznih vrednostnih papirjev.

51. člen Nalog za prenos

Prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev med računi istega imetnika, prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev med računi različnih imetnikov ter vpis pravic tretjih opravi BPH na podlagi ustreznega pisnega naloga stranke, katerega vsebina podatkov je določena z Navodili KDD. Nalog stranke za prenos oziroma vpis ali izbris pravic tretjega se šteje za popoln, ko stranka plača nadomestilo po vsakokrat veljavnem ceniku BPH za izvedbo storitve prenosa, vnosa ali izbisa (plačilo storitve) in predloži dokazilo o obstoju pravnega temelja za transakcijo.

BPH pred vnosom ustreznega naloga stranke preveri identiteto stranke. V kolikor izdaja nalog pooblaščenec stranke, BPH vnese nalog stranke ob predložitvi notarsko overjenega pooblastila stranke ali če stranka osebno pri BPH pooblasti določeno osebo za razpolaganje z vrednostnimi papirji na njenem računu.

52. člen

Vrstni red vnašanja nalogov

BPH vnaša naloge za prenose s KDD računa stranke oziroma naloge za vpis ali izbris pravic tretjih na domačih vrednostnih papirjih stranke po vrstnem redu prejema popolnih nalogov za prenos oziroma vpis ali izbris pravic tretjih.

53. člen

Poročanje stranki

BPH stranki enkrat letno izstavi izpisek stanja in letnega prometa na KDD računu, razen če se stranka dogovori za krajša obdobja poročanja. Na zahtevo stranke in proti plačilu nadomestila po vsakokrat veljavnem ceniku BPH naslednji delovni dan po prejemu zahteve stranki izstavi izpisek

prometa na KDD računu za zahtevano obdobje in novega stanja na dan izstavitve izpiska.

BPH lahko zapre račun stranke, na katerem je stanje finančnih instrumentov enako nič.

54. člen Pisne listine

Določila tega razdelka se uporabljajo tudi za ureditev medsebojnih pravic in obveznosti BPH in stranke v primeru vodenja računov vrednostnih papirjev, izdanih kot pisnih listin, ki so v zbirni hrambi pri KDD.

55. člen

Poddepo tujih finančnih instrumentov

Za namene opravljanja storitev posredovanja in izvrševanja naročil ter gospodarjenja s tujimi finančnimi instrumenti BPH stranki odpre račun tujih finančnih instrumentov v poddepoju, na katerem v imenu in za račun stranke vodi stanja tujih finančnih instrumentov stranke ter vnaša naloge za prenos teh finančnih instrumentov iz računa stranke na drug račun oziroma za vpis ali izbris pravic tretjih. Za postopek odpiranja računa stranke v poddepoju, vsebino in obliko naloga stranke ter vrstni red vnašanja nalogov v poddepoju se smiselno uporabljajo 50., 51. in 52. člen teh splošnih pogojev.

BPH v poddepoju vodi finančne instrumente strank, ki jih vodi v svojem imenu in za račun strank prek svojega računa v centralnem depozitu ali prek drugega vmesnega poddepozitarja.

Za vodenje računa tujih finančnih instrumentov stranke v poddepoju se uporabljajo vsakokrat veljavna pravila poddepozitarja, ki so dostopna na spletnih strani www.lilrika.si.

56. člen

Vodenje tujih finančnih instrumentov v centralnem depozitu

V kolikor lokalna zakonodaja omogoča odprtje in vodenje računov tujih finančnih instrumentov strank v centralnem depozitu, BPH na zahtevo stranke odpre takšen račun, če je sama član tega centralnega depozita, sicer pa zagotovi, da takšen račun odpre in vodi član centralnega depozita.

BPH stranko opozarja, da so stroški za primer, ko se tuji finančni instrumenti vodijo v imenu stranke prek računa stranke v centralnem depozitu, višji, vendar so tveganja manjša. V primeru, ko se tuji finančni instrumenti v istem centralnem depozitu vodijo v imenu BPH in za račun stranke prek računa BPH v tem depozitu ali prek računa poddepozitarja, so stroški nižji, vendar so tveganja večja.

V kolikor se stranka odloči za odprtje in vodenje računa tujih finančnih instrumentov v centralnem depozitu, se BPH in stranka o pogojih takega poslovanja pri izvajanju storitev borznega posredovanja ali gospodarjenja dogovorita v pogodbi o borznom posredovanju oziroma v pogodbi o gospodarjenju.

57. člen

Opozorila v zvezi z vodenjem finančnih instrumentov in denarnih sredstev strank

BPH stranki ne odgovarja za ravnanja, opustitve in posledice takih ravnanj in opustitev, ki so delno ali v celoti posledica dogodkov ali situacij, na katere BPH ni mogla vplivati, vključno z nedelovanjem telekomunikacijskih sredstev, nepravilnostih v delovanju sistemov na trgih finančnih instrumentov, ravnanjem tretjih oseb kot so KDD, banke, centralni depozitarji, poddepozitarji, izvršilni partnerji in drugo.

Kadar na podlagi posamezne nacionalne zakonodaje finančnih instrumentov in denarnih sredstev stranke, ki jih vodi tretja oseba, ni mogoče identificirati ločeno od drugih finančnih instrumentov, ki jih vodi ta tretja oseba, obstaja tveganje spremembe pravic stranke v zvezi s temi finančnimi instrumenti stranke in denarnimi sredstvi.

BPH stranko opozarja, da je v primerih, ko vodi finančne instrumente strank v centralnem depozitu za račun strank prek svojega računa v centralnem depozitu ali prek drugega vmesnega depozitarja, lahko zavezana z *jurisdikcije*, ki ni jurisdikcija države članice, zato se lahko pravice stranke v zvezi s temi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi spreminjajo.

Kadar ima tretja oseba, preko katere se vodijo finančni instrumenti in denarna sredstva stranke, pravico uvoženja ali zastavno pravico v zvezi z navedenimi finančnimi instrumenti ali denarnimi sredstvi, obstaja tveganje spremembe pravic stranke v zvezi s temi finančnimi instrumenti stranke in denarnimi sredstvi.

58. člen

Druge pomožne investicijske storitve

Medsebojne pravice in obveznosti stranke pri opravljanju drugih pomožnih investicijskih storitev, ki jih izvaja BPH, se uredijo s pogodbo med stranko in BPH v pisni obliki.

X.

SKUPNE DOLOČBE

59. člen

Glasovalne pravice

BPH ne uresničuje glasovalnih pravic iz finančnih instrumentov, ki jih vodi na računu stranke, na računu stranke za gospodarjenje ali v poddepoju.

60. člen

Zastavna pravica

Stranka prevzema od BPH vse obveznosti iz storitev po teh splošnih pogojih in pogodbah, ki jih je BPH opravila za njen račun.

V kolikor stranka BPH ne poravnava vseh svojih obveznosti iz poslov, sklenjenih za njen račun, ima BPH pravico enostransko pobotati svoje terjatve do stranke z denarnimi sredstvi te stranke na računu stranke.

BPH ima za zavarovanje svojih terjatev do stranke, ki so nastale na podlagi pogodbe, zakonito zastavno pravico na vseh finančnih instrumentih in denarnih zneskih, ki jih je dobila pri opravljanju storitev za stranko. Za zastavno pravico BPH na finančnih instrumentih stranke se domneva obstoj dogovora o izvsnodni prodaji po zakonu, ki ureja stvarnopravna razmerja.

61. člen

Soglasje stranke - izvrševanje naročil

S podpisom pogodbe stranka izrecno soglaša z vsakokrat veljavno Politiko izvrševanja naročil strank BPH in izvrševanjem naročil zunaj organiziranega ali večstranskega sistema trgovanja MTF.

62. člen

Snemanje telefonskih pogovorov

Stranka se izrecno strinja, da lahko BPH snema telefonske pogovore med stranko in BPH, pri čemer se šteje tak tonski posnetek za verodostojen dokaz o zatrjevanih dejstvih.

XI.

REŠEVANJE SPOROV

63. člen

Pritožbeni postopek in reševanje sporov

V primeru spora med BPH in stranko, ki izhaja iz opravljanja investicijskih storitev, se stranka lahko pritoži na BPH v skladu s Pravilnikom o pritožbenem postopku in izvsnodnem reševanju sporov.

Če se stranka z odgovorom BPH ne strinja, ima pravico v zvezi v sporni zadevi sprožiti postopek pred Stalno arbitražo Ljubljanske borze d.d., Ljubljana (v nadaljevanju: Arbitražna borze). Predpostavka za izvsnodno reševanje sporov pred Arbitražo borze je, da stranka predhodno vložijo pisno pritožbo na BPH.

Pravilnik o pritožbenem postopku in izvsnodnem reševanju sporov je v pogled na vidnem in dostopnem mestu v vsakem prostoru, kjer BPH posluje s strankami, ter na internetni strani www.lilrika.si.

V kolikor mirna rešitev spora ni mogoča in spor rešuje sodišče, je za reševanje sporov na podlagi teh splošnih pogojev in pogodb pristojno stvarno pristojno sodišče v Ljubljani.

XII.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

64. člen

Neveljavnost določb

Neveljavnost ali neizvršljivost posameznega določila teh splošnih pogojev ne vpliva na veljavnost ali izvršljivost drugih določb. V tem primeru, bo BPH neveljavno ali neizvršljivo določilo nadomestila z novim, ki bo temu določilo in njegovemu namenu najbližje.

65. člen

Uveljavitev splošnih pogojev

Splošni pogoji so sestavni del pogodb in stopijo v veljavo z dnem 16.11.2007. S temi splošnimi pogoji se nadomeščajo prej veljavni splošni pogoji BPH.

V Ljubljani, dne 13.11.2007

ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d.

Uprava družbe